

MR A.D.G. HEERING

WERKZAAM BIJ

HEERING ASSOCIATES, FISCAAL-

JURIDISCH ADVISEURS

GESPECIALISEERD

IN GRENSOVERSCHRIJVENDE

(ONROEREND-GOED)TRANSACTIONEN,

INTERNATIONAAL FAMILIERECHT

EN ESTATE PLANNING

Internationale **Bon Vivant**, de scherven voor de erven

De Europese Unie koestert het vrije verkeer van personen binnen de EU als belangrijk uitgangspunt en de meeste Nederlanders ervaren de landsgrenzen zeker niet meer als begrenzing van hun bewegingsvrijheid. Echter, op nationaal niveau is en wordt nog heel wat geregeld dat na het passeren van het afkalkend douanehuisje niet meer van toepassing is.

Bijvoorbeeld: Vader heeft een goed pensioen, huurt met zijn vrouw een mooie serviceflat in Wassenaar en koopt een fraaie villa met uitzicht op zee in het Franse Hyères. Na wat jaren prettig pendelen tussen Wassenaar en Hyères overlijdt vader met achterlating van vrouw en drie gemeenschappelijke kinderen. Voordat er sprake was van Frankrijk had vader bij de (Nederlandse) notaris geïnformeerd over de wenselijkheid van een testament, maar dit was niet nodig: "Het wettelijke 'langstlevende al' principe is geknipt voor uw situatie".

Dit principe zint de kinderen niet, zij krijgen nu immers een vordering die pas betaald hoeft te worden bij moeders overlijden uit het restant van haar vermogen. De kinderen krijgen het advies dat er naar Frans recht meer te halen is. Maar vader woonde toch in Nederland? "Dat maakt niet uit", zegt hun adviseur, "Naar Frans recht vererft het huis in Frankrijk volgens Frans recht, hetgeen betekent dat de kinderen erfgenaam zijn en een onaantastbaar recht hebben op een legitieme die

desgewenst kan worden uitgekeerd in geld." Nu zoekt ook de vrouw advies: naar Nederlands recht vererft de gehele nalatenschap naar Nederlands recht.

Hier heeft de adviseur van de kinderen nog wel een antwoord op: woonde vader eigenlijk niet in Frankrijk? Natuurlijk, vader betaalde belasting in Nederland, maar die Franse auto, die Franse bankrekening, de hoge Franse telefoon- en energiekosten en het lange verblijf ieder jaar zijn evenzoveel elementen die niet zo maar zijn weg te wuiven.

De kinderen proberen nu bij de Franse rechter aan te tonen dat vaders gewone verblijfplaats Frankrijk was, maar deze vordering wordt na anderhalf jaar procederen afgewezen. Wel constateert de Franse rechter dat het Franse onroerend goed in ieder geval naar Frans recht vererft en dat het mooie Nederlandse 'langstlevende al' beginsel niet wordt toegepast.

Moeder vervoegt zich hierop bij de Nederlandse rechter. De kinderen proberen het daar nog eens met de laatste Franse verblijfplaats van vader, want dit begrip kan naar

Frans en Nederlands recht verschillend worden uitgelegd. Nadat dit verweer wederom is afgewezen past de rechter op de hele nalatenschap Nederlands recht toe, hij begrijpt dat zijn Franse collega Frans recht heeft toegepast op het Frans onroerend goed en kent daarop moeder een vordering op de kinderen toe ter vergoeding van het nadeel dat zij daardoor lijdt.

Kortom jaren van onzekerheid, emotie en alle partijen zijn verliezers: moeder heeft al die tijd niet over het huis kunnen beschikken en nu de kinderen naar Frans recht erfgenaam zijn staan zij daar ook bloot aan Franse successiebelasting (de langstlevende echtgenoot is vrijgesteld).

"Moet dit nu allemaal zo in Europa?", zult u zeggen. Welnu, in Brussel is net een ontwerpverdrag verschenen waarbij het systeem dat wij in Nederland al hebben, op de hele nalatenschap maar één recht van toepassing, in de EU wordt ingevoerd. In het algemeen is dat het recht van de laatste gewone verblijfplaats, tenzij is gekozen voor het recht van de nationaliteit. Over die gewone verblijfplaats kan men dan nog ruzie blijven maken.

Conclusie :U kunt de hele wereld aan, mits U juridisch en fiscaal maar duidelijkheid creëert! ■

